

POLSKA AKADEMIA NAUK

KOMITET NAUK HISTORYCZNYCH
INSTYTUT HISTORII

ACTA

POLONIAE

HISTORICA

LXXXIX

WYDAWNICTWO NAUKOWE

Semper

2004

Nr indeksu 35 130X
PL ISSN 001-6829

www.rcin.org.pl

CONTRIBUTORS

MARIA BOGUĆKA — *professor*, Institute of History, Polish Academy of Sciences (Rynek Starego Miasta 29/31, 00-272 Warszawa); specialisation: economic, social and cultural history of early modern times.

MIRELLA KURKOWSKA — *postgraduate student*; Historical Institute, Warsaw University (26/28 Krakowskie Przedmieście Street, 00-325 Warszawa); specialisation: social history of the 19th century.

ROMAN MICHAŁOWSKI — *professor*, Historical Institute, Warsaw University; specialisation: medieval history.

ANDRZEJ TOPIŃ — *professor*, Institute of History, Academy of Casimir the Great (34, Przemysłowa Street, 85-758 Bydgoszcz); specialisation: recent history.

TOMASZ WIŚLICZ — *doctor*, Institute of History, Polish Academy of Sciences; specialisation: history of early modern times.

POLSKA AKADEMIA NAUK
KOMITET NAUK HISTORYCZNYCH
INSTYTUT HISTORII

ACTA
POLONIAE
HISTORICA

89

WYDAWNICTWO NAUKOWE *Semper*
2004

BOARD OF EDITORS

Jan Baszkiewicz (President), Maria Bogucka (Editor-in-chief),
Monika Hamanowa, Ferdinand Opll, Marek Sędek,
Tomasz Szarota (Assistant Editor), Piotr Wandycz,
Tomasz Wiślicz-Iwańczyk (Secretary), Andrzej Wyczański,
Jerzy Wyrozumski, Janusz Żarnowski (Assistant Editor)

Editorial Assistant — Hanna Kordowicz

INSTYTUT HISTORII PAN

Rynek Starego Miasta 29/31
00–272 Warszawa

fax: (+48) (prefix-22) 831 36 42

e-mail: ihpan@ihpan.edu.pl

© Copyright by Instytut Historii PAN, Warszawa 2004

WYDAWNICTWO NAUKOWE *Semper*

ul. Bednarska 20A, 00–321 Warszawa, Poland

Tel./fax: (+48) (prefix-22) 828 49 73

Bank: PKO BP SA
nr 06 1020 1185 0000 4202 0014 0426

e-mail: zam@semper.pl

http: // semper.pl

http: // semper.istore.pl

Contents

STUDIES

Roman Michałowski, The Nine-week Lent in Boleslaus the Brave's Poland. A Study of the First Piasts' Religious Policy	5
Maria Bogucka, The Characteristic Traits of Religious Relations in Early-Modern Gdańsk	51
Tomasz Wiślicz, The Township of Kleczew and Its Neighbourhood Fighting the Devil (1624-1700)	65
Mirella Kurkowska, Literary Works as a Source for Studying Social History. German Popular Novel during the Biedermeier Period	97
Andrzej Topij, Resettlements of the German Population in the Soviet Union (1941-1942)	119

REVIEWS

A History of Polish Diplomacy 10 th -20 th Centuries, ed. G. Labuda and W. Michowicz (Marceli Kosman); <i>Ecclesia et civitas</i> . The Church and Religious Life in Medieval Town, ed. H. Manikowska and H. Zaremska (Jacek Adamczyk); Jan Pirożyński, Johannes Gutenberg and the Beginnings of the Era of Printing (Bogumiła Kosmanowa); Maria Bogucka, Baltic Commerce and Urban Society, 1500-1700. Gdańsk/Danzig and its Polish Context (Andrzej Wyróbisz); Bożena Popiołek, Women's World under Augustus II. Studies in the Mentality of Women from Nobility Circles (Maria Bogucka); Society in the Times of Transformation. A Book in Honour of Professor Anna Żarnowska, ed. M. Nietyksza, A. Szwarc, K. Sierakowska, A. Janiak-Jasińska (Włodzimierz Mędrzecki)	139
---	-----

ABSTRACTS	155
---------------------	-----

NEWS

12 th Conference of the Commission for Lithuanian Studies (Henryk Wisner)	191
--	-----

«Acta Poloniae Historica»

Semiannual edited under the auspices of the Committee
of Historical Sciences and the Institute of History
Polish Academy of Sciences

President: Jan BASZKIEWICZ
Editor-in-chief: Maria BOGUCA

Vol. LXXXVIII, 2003

CONTENTS

STUDIES

- Jerzy Pysiak, Kings and Beasts. Kings' Miraculous and Mysterious Encounters with Animals
Maria Bogucka, Time Perception in Gdańsk/Danzig on the Threshold
of the Early Modern Era
Andrzej Karpiński, Child Abuse in Polish Towns,
16th–18th
Piotr Łosowski, Russian Authorities' Policy Towards National
Minorities. Prohibition of Lithuanian Publications, 1864–1904
Katarzyna Maniewska, The Famine of 1921–1922 in the Volga
Germans' Republic
Daniel Bóckowski, The Australian Legation and Care for Polish
Citizens in the Soviet Union during World War II

DISCUSSIONS

- Małgorzata Pilaśzek, Failure of Witch-Hunts in 16th–18th Century Europe?
(On *Witches & Neighbours. The Social and Cultural Context of European Witchcraft*
by Robin Briggs, London 1996)

REVIEWS — ABSTRACTS — NEWS

- Board of editors: Rynek Starego Miasta 29/31, 00–272 Warszawa, Poland
Publisher: Wydawnictwo Naukowe *Semper*
ul. Bednarska 20A, 00–321 Warszawa, Poland
tel./fax: (+48) (22) 828 49 73
e-mail: red@semper.pl
http://www.semper.pl
Foreign subscriptions: «Ars Polona»
Krakowskie Przedmieście 7, 00–068 Warszawa, Poland
or: European Publishers Representatives, Inc.
11–03 46th Avenue, Long Island City, New York 11191, USA

TO BE PUBLISHED IN THE 90 VOLUME:

Jarosław Dumanowski, The Gentry's World of Objects
in 18th Century Great Poland

Jacek Wijaczka, Franconia as Seen by Prince
Stanisław Poniatowski in 1784

Edmund Kizik, The Peasants' Religiousness

WARUNKI PRENUMERATY NA ROK 2005

Pisemne zamówienia na krajową prenumeratę pocztową przyjmowane są przez Wydawnictwo Naukowe Semper, 00-321 Warszawa, ul. Bednarska 20A w następujących terminach: do 20 maja 2004 na pierwsze półrocze lub na cały rok oraz do 20 listopada 2004 na drugie półrocze. Cena zeszytu w prenumeracie wynosi **30 zł** w przypadku odbioru półrocznika w Wydawnictwie. Wysyłka w kraju kosztuje 4 zł za numer.

Prenumeraty przyjmowane są również w księgarniach naukowych i akademickich na terenie całego kraju, a także u innych dystrybutorów, ale w takich przypadkach cena zeszytu może różnić się od podanej wyżej.

Prenumerata ze zleceniem dostawy za granicę przyjmowana jest przez Wydawnictwo Naukowe Semper, 00-321 Warszawa, ul. Bednarska 20A w następujących terminach: do 20 maja 2004 na pierwsze półrocze lub na cały rok oraz do 20 listopada 2004 na drugie półrocze. Cena w prenumeracie zagranicznej w 2005 roku (opłaconej w kraju) za jeden zeszyt wynosi:

	poczta zwykła	poczta „priorytet”
Europa	70 zł	80 zł
Pozostałe kraje		90 zł

ORDERS FOR SUBSCRIPTION:

- till 20 May 2004 for I issue 2005,
- till 20 November 2004 for II issue 2005.

Recent and old issues are available at the bookshop of

WYDAWNICTWO NAUKOWE *Semper*

ul. Bednarska 20A, 00-321 Warszawa, Poland

tel./fax: (+48) (prefix-22) 828 49 73
bank: PKO BP nr 06 1020 1185 0000 4202 0014 0426
e-mail: zam@semper.pl
http:// semper.pl
semper.istore.pl

Subscription orders available through the local press and books distributors
(price per copy **US \$ 29**, postage included)